

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921200703
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7921200703.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa. H. F., X.. XX.XX.XXXX, umiestnený v Centre pre deti a rodiny D., zast. kolíznym opatrovníkom E.. H. P., Y. R. Ú. S. R. V.Š., dieťa rodičov V. F., X.. XX.XX.XXXX, L., H. XXX/XX C. A. L., X.. XX.XX.XXXX, F.Á. M., V. Č.. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V., o priznanie podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie rodičovských práv a povinností a o ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

- I. Vyslovuje, že maloletý H. F. , X.. XX.XX.XXXX, je osvojiteľný.
- II. Pozbavuje matku A. L., X.. XX.XX.XXXX C. S. V. F., X.. XX.XX.XXXX, výkonu ich rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému H. F. , X.. XX.XX.XXXX.
- III. Ustanovuje Mesto F. M., za poručníka maloletého H. F. , X.. XX.XX.XXXX, ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd vyslovil, že maloletý H.Á. F., X.. XX.XX.XXXX, je osvojiteľný, pozbavil rodičov rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu a Centrum pre deti a rodiny D., ustanovil za poručníka maloletého dieťaťa. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že Okresný súd Trebišov rozsudkom č.k. 8P/25/2020 nariadil maloletému H. F. ústavnú starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny D.. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bolo nevhodné správanie sa matky k dieťaťu. Matka neprejavovala dostatočný záujem pre zabezpečenie vhodných podmienok pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa. Otec sa zdržiaval na neznámom mieste, o dieťa neprejavoval žiadny záujem. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2020. Rodičia maloletého naďalej žijú neusporiadaným spôsobom života a o maloleté dieťa sa nezaujímajú. Posledný kontakt matky eviduje zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené, dňa 20.06.2020, kedy sa matka so zariadením kontaktovala telefonicky, nepamätala si ani mená svojich detí, bolo jej ich potrebné pripomenúť. Od uvedeného dátumu sa o dieťa nikto z príbuzných nezaujímal.

2. Matka, ani kolízny opatrovník, ani otec maloletého dieťaťa, ktorému bol návrh doručený podľa § § 116 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), sa k návrhu nevyjadrili.

3. Súd nariadil pojednávanie na deň 25.06.2021, na ktoré pojednávanie sa nedostavil otec maloletého dieťaťa, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené podľa § 106 ods. 1 písm. a) CSP a ktorý svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Rovnako sa na pojednávanie nedostavil ani súdom ustanovený kolízny opatrovník, ktorý svoju neúčasť na

pojednávani neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Súd vec prejednal podľa § 180 zák. CSP, v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa a v neprítomnosti kolízneho opatrovníka.

4. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav.

5. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 28.09.2020, č.k. 8P/25/2020-31 súd maloletému H. F., X.. XX.XX.XXXX, nariadil ústavnú starostlivosť. Maloletého H. umiestil do starostlivosti Centra pre deti a rodiny D., P. XX. Matke A.U. L., X.. XX.XX.XXXX a otcovi V. F., X.. XX.XX.XXXX, bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého H. sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť vykonáva, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2020.

6. Zo správy navrhovateľa, ktorý prešetril pomery v rodine súd zistil, že matka, A. L., naďalej žije túlavým spôsobom života. Nemá zabezpečené vlastné bývanie. Je bez pracovného pomeru, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zdrojom jej príjmu je dávka v hmotnej núdzi 67,80 Eur mesačne. Matka prespáva u svojej sestry C. L. v obci L.. Nemá záujem zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, nakoľko nemá vlastné bývanie a plánuje vycestovať za prácou do zahraničia. Otec dieťaťa sa na adrese trvalého bydliska nezdržiava už dlhodobo. Adresu jeho pobytu sa zistiť nepodarilo. Otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľom žiadnych dávok. Rodičia si vyživovaciu povinnosť voči maloletému H. neplnia. Otec dieťa nekontaktuje vôbec. Posledný kontakt matky s maloletým H. Centrum pre deti a rodiny D. eviduje dňa 20.06.2020 po štvormesačnej odmlke.

7. Zo správy Centra pre deti a rodiny D. súd zistil, že maloletý bol prijatý do zariadenia dňa 09.04.2019 spolu so svojou sestrou C. v zanedbanom stave (deprimované, špinavé, hladné, poštípané od parazitov). Obaja súrodenci boli umiestnení v profesionálnej rodine. H. je citlivé, vnímavé a učentlivé dieťa. Rád navštevuje materskú školu. Zapadol do kolektívu svojou srdečnosťou. Má dobrý vzťah ku svojej sestre, ktorú ochraňuje, dáva na ňu pozor. Jeho zdravotný stav je v norme. Od umiestnenia detí v profesionálnej rodine sa so zariadením spočiatku kontaktovala matka telefonicky. Počas telefonátov si nepamätala ani mená detí. Posledný kontakt zariadenie, kde je maloletý umiestnený, eviduje dňa 20.06.2020. Rodičia si vyživovaciu povinnosť neplnia. Centrum pre deti a rodiny D. zároveň oznámilo, že s ustanovením za opatrovníka nesúhlasí.

8. Zo správy Mesta F.S. M. súd zistil, že matka má nahlásený trvalý pobyt na adrese V. XXXX/XXX, F. M., na tejto sa adrese sa však nezdržiava. Zdržiava sa v obci L.. Nie vlastníčkou hnuteľného ani nehnuteľného majetku. Mesto F. M. súhlasilo s ustanovením za poručníka maloletému H..

9. Z účastníckej výpovede matky súd zistil, že matka v súčasnosti neprejavuje záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého H.. Od umiestnenia maloletého v zariadení dieťa nenavštevuje, naposledy mu telefonovala v 20.06.2020. Na výživu maloletého H. neprispieva, nakoľko sa jej podarilo zamestnať len brigádnicky, bez uzavretej pracovnej zmluvy, zarobila len 50,- Eur mesačne. Do práce chodila len vtedy, keď ju zavolali, že potrebujú brigádnika. Posledné dva týždne pred pojednávaním je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, zdrojom jej príjmu je dávka v hmotnej núdzi 67,-Eur mesačne. Matka uviedla, že má šesť detí, ani jedno nemá v osobnej starostlivosti. Nemôže sa o nich starať, nakoľko nemá kde bývať. Momentálne sa zdržiava u svojej sestry v obci L., sestra má vlastných osem detí, ktorým zabezpečuje osobnú starostlivosť.

10. Zástupkyňa navrhovateľa pred súdom uviedla, že vzhľadom k tomu, že Centrum pre deti a rodiny odmieta vykonávať funkciu poručníka, navrhuje za poručníka ustanoviť Mesto F. M., ktorý s ustanovením za poručníka súhlasí.

11. Podľa § 38 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak: a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka, alebo b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

13. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 137 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

15. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

16. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

19. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

20. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

21. Podľa ust § 56 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

23. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

24. Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný prekladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

26. Podľa § 58 ods. 2 a 3 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

27. Podľa ust. § 58 ods. 6 Zákona o rodine, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

28. Podľa ust. § 58 ods. 7 Zákona o rodine, medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

29. Osvojiteľnosť dieťaťa znamená, že dieťa je právne voľné na osvojenie a zásadne tu nie sú žiadne hmotnoprávne a procesnoprávne prekážky na rozhodnutie súdu o osvojení takého dieťaťa. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

30. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia maloletého H. F. zanedbávajú závažným spôsobom výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcemu upozorneniu a to tým, že neprejavujú o svoje dieťa dlhodobu, vyše roka žiaden záujem, vôbec si neplnia vyživovaciu povinnosť ani napriek právoplatnému a vykonateľnému rozsudku, ktorými im bola táto povinnosť uložená. Navyše rodičia nevynakladajú ani žiadne úsilie o nápravu svojich rodinných, osobných a sociálnych pomerov. Otec o dieťa od roku 2019 neprejavil žiaden záujem. Matka dieťa naposledy telefonicky kontaktovala pred viac ako rokom a to na podnet Centra pre deti a rodiny D., pričom pri telefonickom kontakte si nedokázala ani spomenúť na meno svojho dieťaťa a bolo potrebné jej to pripomenúť. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd vyhlásil maloletého H. F., X.. XX.XX.XXXX, na základe ust. § 102 ods. 4 Zákona o rodine, za osvojiteľného.

31. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že obaja rodičia závažným spôsobom zanedbávajú rodičovské práva a povinnosti najmä tým, že si dlhodobo rodičovské práva a povinnosti neplnia a to napriek tomu, že im v tom nebráni žiadna objektívna ani subjektívna prekážka. Súd preto v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 38 ods. 4 Zákona o rodine, pozbavil matku A. L. a otca V. F. výkonu rodičovských práv a povinností. Súd dáva rodičom do pozornosti, že v zmysle ust. § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, nezaniká.

32. Keďže súd pozbavil rodičov a to tak matku, ako i otca výkonu rodičovských práv a povinností, ustanovil maloletému dieťaťu poručníka a to Mesto F. M., keďže iná vhodná osoba zistená nebola. Poručník ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

33. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

34. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie opatrovníka hodnotí.

35. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia proti ktorému smeruje na Okresnom súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).